

Femte afsnit (Den kosmiske livsanskuelse) – Kapitel 1 (Den mørke og lyse verdensmoral) – lektion 83

Den lyse verdensmorals etablering (fortsat fra lektion 82)

5.28.

Gennem det foranstående er det vist blevet klart, at magtreligionernes epoke blot betegner en primitiv, intellektualiseret fortsættelse af den mørke verdensmorals principper, hvad der indebærer, at nævnte epoke tjener som en enorm anskuelsesundervisning i forskellen på godt og ondt.

Urgrundlaget for denne undervisning eksisterer, som vi ved, i form af dyrets og det jordiske menneskes evne til at skelne mellem behag og ubehag, samt dets umiddelbare tilbøjelighed til at foretrække behag frem for ubehag. Ganske vist forekommer der tilfælde, hvor det modsatte synes at være gældende, men dette beror enten på relativt sjældent forekommende sygelige tilstande i den seksuelle struktur (masochisme) eller på en moralsk orientering -i øvrigt henhørende under den mørke verdensmoral -der omfatter dyrkelse af smerten som vidnesbyrd om "mandighed". Det vil sige det samme som dyrkelse af forfængeligheden baseret på sublimering af smerten, således at den mister sin brod og i stedet registreres som behag, mentalt behag. Men dette såvel som de masochistiske tilfælde bekræfter i virkeligheden blot den almengyldige regel, at mennesket i lighed med dyret prioriterer behag over ubehag.

For det jordiske menneskes vedkommende er behag og ubehag i øvrigt ikke nødvendigvis ensbetydende med fysiske oplevelser. Modsat det rene dyr kan mennesket også blive genstand for sjælelige oplevelser af enten behagelig eller ubehagelig karakter -herunder en lang række mentale sygdomme -og det er ikke mindst disse sidstnævnte oplevelser, der baner vej for en begyndende aktivering af verdensgenløsningsprincippets lyse aspekt.

Hermed berører vi endnu en væsentlig forskel på dyret og det jordiske menneske, og den skyldes, at det jordiske menneske gennem Jeg-bevidsthedens opståen er begyndt at leve "i tiden", mens dyret kun lever "i nuet". Forklaringen herpå er, at det jordiske menneske kan kombinere intelligens-og hukommelseslegemets virksomhed på en måde, der ikke er mulig for dyret, og med den virkning til følge, at det foruden at leve i nuet også kan begynde at leve bevidst i fortiden, samt danne sig forestillinger om fremtiden. Men med denne evne etableret er der også tilvejebragt en ny stor mulighed for lidelsesoplevelser, en mulighed, der skal vise sig at blive af den største betydning for den lyse verdensmorals udvikling. Som det vil fremgå, foreligger der nemlig her et område, hvor ubehagsoplevelserne kun med yderste vanskelighed lader sig sublimeres (men dog f.eks. som martyrium), ligesom det er udelukket, at forfængeligheden i nævneværdig udstrækning kan spille rolle som motivation for en sådan sublimeringsproces. Dette kan i virkeligheden kun for alvor begreber, der henhører under den lyse verdensmorals område, således som f.eks. Jesus med ordene: "Ske ikke min, men din guddommelige vilje" har givet et eksempel på.

5.29.

Når evnen til at leve "i tiden" kan komme til at spille rolle som lidelsesforstærkende og lidelsesudvidende faktor, skyldes det, at mennesket på dette grundlag kan reflektere over de tildragelser, som overgår det herunder ikke mindst døden. Disse tildragelser er ikke som hos dyret ude af dagsbevidstheden i så at sige samme øjeblik, som eventuelle dramatiske begivenheder har fundet sted, men kan vedblivende optræde i en eller anden grad. Og da man jo lever i en verden af

vold, selvtægt, egoisme, drab og hensynsløshed, bliver det naturligvis også i særlig grad erfaringer for disse udslag af moral og væremåde, der præger forestillingslivet, ligesom det er muligt at forudse, at der vil komme mere af samme slags. Og resultatet bliver uundgåeligt, at der med tiden, som inkarnation følger på inkarnation, opstår en dybt funderet livsangst kombineret med en stadig stærkere længsel efter en anden verden, en anden livsform og andre tankeklimaer, nemlig sådanne, som i langt højere grad imødekommer menneskets indre tilbøjelighed til at foretrække behag frem for ubehag. Og det så meget mere, som en verden, der hviler på den mørke verdensmorals grundvold, i sin egenskab af en alles kamp mod alle uundgåeligt må have til følge, at en mængde mennesker bliver tabere -ikke mindst blandt kvinderne. Og tager man reinkarnationen samt skæbneloven med i betragtning, er faktisk alle uden undtagelse dømt til gang på gang at prøve taberens rolle, hvad der er ensbetydende med, at også alle før eller siden kommer til at længes efter en verden, hvor ingen kan tabe, hvor ingen mand skal miste liv, førlighed, frihed eller værdighed eller se hustru og børn dræbt, skændet eller bortført som krigsbytte, og hvor ingen kvinde i det ene liv efter det andet under smerte skal føde sine børn for nogle år senere at miste dem på den ene eller anden slagmark, eller skal opleve at miste mand, bror, far eller slægtninge i den ene krig efter den anden. Dette og meget andet bliver gennem dets vedvarende optræden i bevidsthedslivet efterhånden så utåleligt, at det langsomt men sikkert undergraver den mørke verdensmorals fundament: dvs. troen på magt, egoisme og hensynsløshed som grundlag for personlig sikkerhed og lykke.

Der opstår altså gradvis et stadigt tættere og mere udbredt tankeklima, der kan tjene som jordbund for en begyndende udløsning af det lyse verdensgenløsningsprincip. Naturligvis ikke overalt på jorden til samme tid, men lidt efter lidt her, senere dér og således fremdeles. Her i Norden f.eks. opnåede et sådant lyslængselens tankeklima den fornødne bærekraft omkring år 1000 e.Kr., da kristendommen blev indført og hele den nordiske heltegudeverden omstyrtet. Interessant nok var denne begivenhed -i hvert fald for gudeverdenens vedkommende -blevet forudset nogen tid i forvejen. Herom vidner det berømte digt "Vølvens spådom" fra den ældre Edda-saga, der bl.a. spår gudernes undergang og skildrer denne undergang som et vældigt gudeslag – Ragnarok **) -hvor de forskellige mytologiske skikkelser (Odin, Fenrisulven, Thor, Midgårdsormen osv.) gensidigt ombringer hinanden.

Går man tilbage i historien, finder man lignende situationer andre steder på jorden, og vi bemærker, hvorledes verdensgenløsningsprincippet i tidens løb har udløst en serie skikkelser, der hver især ud fra personlige forudsætninger samt den foreliggende etniske situation har introduceret den lyse verdensmorals begreber og på dette grundlag leveret impulser og inspiration til en række kulturreformer. Der tænkes på sådanne skikkelser som Rama, Krishna, Moses, Zarathustra, Lao Tse, Buddha, Pythagoras og mange andre -Muhammed og Jesus ikke at forglemme. I virkeligheden befinder menneskeheden sig i taknemmelighedsgæld til en overordentlig stor skare væsener, der gennem tiderne har virket i det lyse verdensgenløsningsprincips tjeneste, idet det foruden verdensgenløserne selv ifølge Martinus har drejet sig om adskillige høje væsener på det åndelige plan, som i hvert enkelt tilfælde har haft til opgave at overvåge genløsningsprocessen og sikre, at den ikke mislykkedes. Og dertil kommer et stort antal mennesker på det fysiske plan, som ved deres modenhed, trofasthed, tillid og fremskredne åndelige kvalifikationer naturligt kom til at indtage pladsen som disciple og efterfølgere af den enkelte verdensgenløser og ofte kom ud for forfølgelse, efterstræbelse og ydmygelse.

**) betyder "gudernes skæbne".

5.30.

Som man vil forstå, har verdensgenløsningsprincippet i dets lyse version allerede i et betydeligt antal tilfælde været bragt til udløsning. Og ligeledes står det os klart, at dette er udtryk for, at menneskeheden i forbindelse med sin udvikling er overvåget af en guddommelig styrelse, der sigter

mod at kvalificere hvert enkelt menneske til opnåelse af "den store fødsel" og dermed kosmisk bevidsthed. At nå dertil er nemlig ensbetydende med genforening med Gud, som jo blev "forladt", dengang udviklingsprocessen tog sin begyndelse. Og netop den guddommelige genforening er målet for hele dén religiøse aktivitet, som det "indbyggede" religiøse instinkt danner grundlag for, og som verdensgenløsningsprincippet gennem sine såvel mørke som lyse udladninger har til opgave at stimulere og kanalisere. Og netop herved afslører verdensgenløsningsprincippet sig som en overordnet udgave af det kosmiske forældreprincip, idet det på én og samme tid varetager en passende beskyttelse, en hensigtsmæssig undervisning og en praktisk opdragelse af hele menneskesamfund, således at disse med sikkerhed når frem til en sådan kosmisk modenhed, at et dagsbevidst samliv med Gud: den evige Fader-Moder bliver muligt.

5.31.

Det skal nævnes, at man ved at undersøge de forskellige verdensgenløserne indirekte kan danne sig et indtryk af den situations natur og kvalitet, det var deres opgave at influere på. Denne situation har nemlig i hvert enkelt tilfælde været bestemmende for, hvem der blev udvalgt til at varetage opgaven, idet man ikke skal tro, at en verdensgenløser er en mere eller mindre tilfældig person, der på eget "private" initiativ påtager sig genløsningsopgaven, og hvis "adgangskort" blot er de fornødne kvalifikationer.

Som før nævnt er verdensgenløsningsprincippet som helhed udtryk for en guddommelig styrelse af menneskeheden udvikling, og denne styrelse bliver ifølge Martinus' oplysninger overfor forfatteren i praksis varetaget af højt udviklede væsener, hvoraf mange tilhører det rigtige menneskerige og visdomsriget og således har kosmisk bevidsthed. Ud fra deres kosmiske klarsyn vælger disse væsener enten af deres egen midte eller fra en anden kreds af kvalificerede "kandidater" et emne, hvis villighed til at påtage sig opgaven først bliver nøje undersøgt. Derefter gennemgår vedkommende en passende undervisning af forberedende karakter, kombineret med en række prøver -stadig på det åndelige plan der sikrer en vis forhåndsførtrolighed med opgaven.

Til dette forberedende arbejde hører også udvælgelsen af det forældrepar på det fysiske plan, der skal sikre verdensgenløserens fysiske inkarnation, samt en passende beskyttelse af dette forældrepar, så de guddommelige planer ikke i væsentlig grad kan blive krydset af disses personlige skæbnedannelse.

Endelig følger selve den fysiske inkarnationsproces, der også kræver betydelige foranstaltninger, da der jo så at sige er tale om en punktinkarnation, altså en målstyret inkarnation, hvis udfald ikke udelukkende bestemmes af udstrålingen fra de implicerede skæbneelementers talentkernebeholdninger, således som det normalt er tilfældet (se evt. lektion 40, 41). Og især kræves der foranstaltninger, hvis verdensgenløseren oven i købet tilhører et betydeligt højere udviklingsstrin (f.eks. det rigtige menneskerige) end det fysiske forældrepar, og således skal knytte sig til en fysisk organisme, som skæbneelementet kun i meget ringe grad -hvis overhovedet -er på bølgelængde med.

Efter inkarnationens fuldbyrdelse følger så en periode med overvågelse og beskyttelse af verdensgenløseren under dennes opvækst, og endelig til slut hører det også til de åndelige væseners opgave at medvirke til, at verdensgenløseren bliver bevidst i sin mission og herkomst.

Alt dette hører i højere eller mindre grad med til enhver udløsning af verdensgenløsningsprincippet. Men naturligvis er forberedelserne betydeligt mere omfattende og krævende, hvor det er en højt udviklet verdensgenløser fra det lyse princip, der er tale om, end hvor det drejer sig om en repræsentant fra det mørke princip. Her i sidstnævnte tilfælde vil nemlig alene de personlige dispositioner og anlæg ofte være tilstrækkelige til at sikre missionen, idet de mørke verdensgenløserne jo er udprægede magtmennesker, der ud fra deres indre drift ubarmhjertigt og hensynsløst vil kæmpe

sig vej frem til magtens tinder. En vis "kunstig" beskyttelse nyder sådanne mørke verdensgenlødere dog som regel midlertidigt, for så vidt de er vigtige i en større sammenhæng, således at de ikke i "utide" skal blive ramt af den mørke karma, de allerede gennem talrige forudgående inkarnationer har lagt op til. -Atter er det fristende at henvise til Adolf Hitler, idet et studium af hans karriere i meget høj grad bekræfter dette beskyttelsesprincip. I samme forbindelse er det for øvrigt også i høj grad værd at hæfte sig ved de tankeklimeer, der i form af helt specielle politiske og økonomiske tilstande i såvel Tyskland som hele Europa muliggjorde denne karriere. Disse klimeer rummede nemlig lige præcis alle de principielle momenter, der kalder på en udløsning af verdensgenløsningsprincippet, dets lyse såvel som dets mørke aspekt, nemlig kaos, nød, elendighed, smerte og desillusionering. Disse og lignende tilgrænsende forhold var Hitlers "chance", og han forstod instinktivt at gribe og fastholde den og følte sig dertil karakteristisk nok engageret i en stor guddommelig mission. Og når det gik, som det gjorde, skyldes det uden videre, at der i det tyvende århundrede under de herskende forhold på den ene side faktisk stadig var grundlag for at "appellere til de laveste instinkter i menneskene" (Hitlers egne ord), men på den anden side ikke grundlag nok for at skabe en altbesejrende verdensbevægelse, en ny mørkets magtreligion af tusindårig varighed. Og dette har vi lov til at tage som et så definitivt varsel om det mørke verdensgenløsningsprincips svigtende livsbetingelser, at det trods nye tilløb i kommende tider kan betragtes som en hastigt døende institution på jorden. I stedet vil indflydelsen fra det lyse verdensgenløsningsprincips institutioner ifølge Martinus tiltage og i løbet af relativt kort tid -nemlig ca. tretusinde år -helt beherske menneskeheden. Og da vil for alvor det "Guds rige" være nær, som bl.a. Johannes Døberen og Jesus i sin tid forudsagde.

5.32.

Som før nævnt vil karakteren af de tilstande, der kalder på en udløsning af verdensgenløsningsprincippet, altid være bestemmende for, hvilket verdensgenløsningssemne der vælges til at udføre den pågældende genløsningsproces. Det skyldes, at det heldigst mulige forløb af denne i betydelig grad beror på individuelle forudsætninger for at aktivere og kanalisere det fond af positive kræfter, der som spændte fjedre ligger parat til at bryde frem, men hvis natur og karakter er præget af det eller de samfunds smertefulde fortid, der er tale om. Dette er nemlig betingelsen for, at verdensgenløsningsprocessen resulterer i en maksimal udnyttelse af denne potentielle energi og dermed den størst mulige moralske og kulturelle udvikling af det pågældende samfund. Kunne man således opnå et fuldstændigt kendskab til samtlige de verdensgenlødere, der har levet på jorden, ville man samtidig indirekte komme i besiddelse af et dybtgående kendskab til de åndelige kriser, der til skiftende tider har rådet det ene og det andet sted. Og det ville da vise sig, at disse kriser tilsammen tegner et ganske bestemt mønster i tid og rum, nemlig et mønster, der på én og samme tid afslører såvel menneskeheden som jordklodens mentale individualitet og moralske udviklingsforløb. Og yderligere ville man bl.a. kunne iagttage den måde, hvorpå overgangen mellem udløsningen af verdensgenløsningsprincippetets mørke og lyse aspekt i praksis foregår, idet også denne følger et bestemt mønster, karakteriseret af problemet med at forene både den mørke og den lyse verdensmoral i én person, således at vedkommende verdensgenløser hverken rangerede for højt eller for lavt i forhold til sin mission.

Det vil her vise sig, at verdensgenløserne fra og med denne overgangsperiodes indledning danner et globalt samspil, der med tidens hjælp fører til sammenkobling af stadig højere moralbegreber, og i hvilket koblingsmønster der virker den mekanisme, at de højere moralbegreber efterhånden udskiller de lavere, således at man kan tale om et udviklingsforløb af progressiv karakter -en moralsk progression.

Udgangspunktet er magtbegrebet, arven fra dyreriget. Til dette kobles retfærdighedsbegrebet og barmhjertighedsbegrebet (Rama). Til disse to igen kobles næstekærlighedsbegrebet, således at man nu har en forening af magt, retfærdighed, barmhjertighed og næstekærlighed (Krishna). Til denne kombination knyttes igen den totale ydmyghed og absolutte tilgivelse på bekostning af magtbegrebet (Jesus); og endelig vil man få at se, hvorledes det tyvende århundredes verdensgenløsning gennem åndsvidenskabens stadfæstelse bidrager med endnu et element til kombinationen, nemlig den individuelle, kosmiske ansvarsfølelse, eller som vi senere skal lære den at kende: den homokratiske ansvarlighed, der er karakteriseret ved, at den enkeltes moralske stræben er bestemt af personlig indvielse i livets og verdensaltets kosmiske opbygning og sammenhæng, og ikke bestemt af ydre diktat eller magtfuld tilskyndelse fra andre.

I skitseringen af dette kombinationsforløb har vi kun opereret med nogle få navne, hvilket naturligvis langt fra er dækkende. Thi langt flere verdensgenløbere end de nævnte har medvirket til at fuldbyrde den moralske udvikling - hver på deres område. Det er imidlertid ikke dette kursus' opgave at give en fuldstændig indføring i samtlige stedfundne verdensgenløsninger, men blot at levere en principiel orientering ***). Og med henblik på denne opgave er de foran præsenterede navne især anvendelige, hvad den følgende fremstilling måske vil vise.

***) Så vidt forfatteren bekendt er der ikke til dato frembragt en Verdensgenløsningens kulturhistorie, men det må forudses, at en ny generation af kulturhistorikere som en direkte virkning af Martinus' arbejde inden for en overskuelig tid vil tage en sådan opgave op.

5.33.

Det første moralbegreb af lys natur, der kobles på magtbegrebet, er altså retfærdighedsbegrebet og barmhjertighedsbegrebet (stk. 5-32) men især det første, forstået på den måde, af magt nu anvendes til at fremme retfærdighed og barmhjertighed. Og den verdensgenløser, vi har valgt som prototype for denne bedrift, er den skytiske druidepræst Rama.

Ifølge den esoteriske tradition (Schuré) fandt hans inkarnation sted for omkring sekstusinde år siden, altså omkring år 4.000 før vor tidsregning. Ramas inkarnation faldt dermed i en stenalderkultur, og det krisefænomen i folket, han konfronteredes med var et typisk eksempel på den magtens korrumpation, der leder til moralens forfald, nemlig en tiltagende tilbøjelighed hos præsteskrabet - især dets kvindelige repræsentanter (!) - til at kræve menneskeofre som middel til at forsone guderne (samt -mere uofficielt befæste egen magtstilling).

Som værende i skarp modstrid med hans eget moralske niveau vakte denne meningsløse menneskeofringsmani Ramas mest udprægede uvilje, og han forbød den konsekvent, så snart han blev valgt til chef for præsterne for sin egen stamme. Dette blev imidlertid signal til en dybtgående spaltning af hele det skytiske folk, der delte sig i to store lejre: én for Rama og én imod ham. Og mens forbundsfællerne bekendte sig til vædderens tegn som symbol på mod og beskyttertrang, videreførte modstanderne karakteristisk nok tyrens tegn (Thor) som symbol på den rå, brutale kraft.

I stedet for at indlade sig på den optrækkende borgerkrig valgte Rama på foranledning af en åbenbaring at starte en folkevandring mod øst med retning mod Centralasien, og han afslørede sig under denne som en stor hærfører (!). Han gennembrød de befæstede Kaukasusbjerge og erobrede hele Iran, der dengang var beboet af den sorte race. Denne blev fordrevet, og hele Iran gjort til et rent arisk, dvs. hvidt rige. Og senere erobredes hele Indien og Ceylon (det nuværende Sri Lanka).

Alle disse erobringer kunne foranledige til at tro, at Rama blot var en magtsyg tyrann, der stræbte efter verdensherredømmet, men det er absolut ikke den rigtige bedømmelse af ham. Tværtimod nød han sådanne tilnavne som "den vise" og "fredsstifteren", og hans erobringer må ene og alene ses som

midler til at gennemføre den genløsningsmission, han følte sig kaldet til, og som først og fremmest bestod i at fremkalde respekt og forståelse for et hidtil ukendt begreb, nemlig retfærdighed. På denne måde blev Rama en verdensgenløser, der både i sin forkyndelse og ved sit eksempel kombinerede det gamle mørke magtbegreb med det nye lyse retfærdighedsbegreb, således at der fremkom en syntese, der betød et moralsk fremskridt, tilpasset de menneskers udviklingstrin, som genløsningsprocessen var rettet imod. Dette vil man forstå på grundlag af de reformer, Rama indførte, og som vandt enorm udbredelse.

For det første forbød han strengt menneskeofring som religiøs ceremoni og indførte i stedet bønner, samt dyrkelsen af ilden som symbol på det guddommelige i tilværelsen. Han indførte ægteskabet og familien og gav kvinden lige ret med manden. Kastevæsenet, der gennem sin samfundsorganiserende effekt til at begynde med var en stor social velsignelse, stammer også fra ham, og endelig forbød han mord og slaveri, idet han hævdede, at dette, at det ene menneske udnyttede det andet, var oprindelsen til alle onder. Et klart udtryk for hans retfærdigheds- og barmhjertighedssans har vi yderligere i en forordning om, at sejrherren og den besejrede skulle betragtes som ligeberettigede, og at det var forbudt at udnytte krigsfanger. Og så indførte han med henblik på en konsolidering af sine reformer fire store takkefester, én for hvert af årskredsløbets hovedstadier. Den vigtigste af disse var betegnende nok julefesten, der blev indviet til de nyfødte og de afdøde. Den var forbindelsespunktet mellem det synlige og det usynlige i tilværelsen, og den var på samme tid en afskedsfest for de sjæle, der var draget bort, og en velkomst til dem, der kom tilbage for at lade sig føde på ny i børnene, hvilket viser, at Rama var fortrolig med reinkarnationen. Endelig skal det nævnes, at det også er fra ham, dyrekredsen med dens tolv tegn og de dertil knyttede betydninger stammer.

De her fremdragede enkeltheder er i virkeligheden blot nogle få eksempler på Ramas store, lyse reformarbejde, der i øvrigt blev udgangspunkt for verdens vel nok mest vidunderlige og storslåede digtsamling: Vedaerne. (Vedrørende Rama m.fl. se i øvrigt E. Schuré: "De store indviede").

5.34.

Vi forstår altså, at vilkårene for Ramas mission bl.a. indebar, at han måtte acceptere krig og dermed magt som et middel til at opfylde den, trods det at alting tyder på, at dette var ham personligt inderligt imod.

Og vi må her tænke på Martinus' ord om, at skal et rent menneske redde et andet, der er ved at drukne i en mødding, må det rene menneske regne med risikoen for at blive smurt ind i stinkende gødning. Men ligesom det rene menneske bagefter let kan vaske snavset af og atter fremtræde som ren, vil heller ikke en verdensgenløser tage varig skade af, at han opfylder sin mission og derigennem gør Guds vilje, selv om det naturligvis må tages i betragtning, at der findes verdensgenløserne på så højt et udviklingstrin, at de simpelt hen er ude af stand til at påtage sig så robuste opgaver.

5.35.

Omkring år 3.000 før vor tidsregning fremstår der i Indien en skikkelse, der betyder et nyt stort fremskridt for den moralske progression på jorden. Det er Krishna, den indiske nationalreligion, brahmanismens stifter.

Trods hans store betydning fortaber Krishnas historiske oprindelse sig i fortidens tåger, men ifølge den esoteriske tradition var han af kongelig byrd, idet han efter denne tradition var søn af en kongedatter, som for at undgå sin broders morderiske efterstræbelser måtte flygte fra kongebyen Madura og tage ophold blandt hellige eneboere på Merubjerget. Og her undfangedes og fødtes ifølge overleveringerne sønnen Krishna.

Som sagt ligger der mange slør over Krishnas historiske identitet og oprindelse, men vigtigere end personhistoriske data er i nærværende sammenhæng hans betydning for menneskehedens moralske progression eller opstigen. Og denne ligger først og fremmest i hans forkyndelse af næstekærlighedstanken. -Idet der henvises til Édouard Schurés bog "De store indviede", skal her citeres nogle passager af Krishnas næstekærlighedslære.

Han siger blandt andet:

"Det onde, vi gør mod vor næste, følger os, som skyggen følger legemet. Den retfærdige bør foretrække de handlinger, som gøres af kærlighed til næsten, for det er dem, der vejer tungest i den himmelske vægtskål. Hvis du kun omgås de gode, vil dit eksempel være overflødigt. Du skal derfor ikke være bange for at leve med de onde for at føre dem tilbage til det gode. Den dydige mand er som et kæmpetræ, hvis skygge giver friskhed og kølighed til de planter, der vokser omkring det".

I konsekvens af næstekærlighedsforkyndelsen anbefaler Krishna også forsonings- og tilgivelsesprincippet. Således siger han f.eks. et sted:

"Ligesom jorden bærer dem, der træder den under deres fødder eller sønderriver den med deres plovjern, således bør også vi gengælde det onde med det gode. Når den retfærdige falder for de ondes angreb, bør han være som sandeltræet, der, når det fældes, overfører sin duft til øksen, der fælder det".

Og som indirekte vidnesbyrd om sin grad af indvielse anbringer han kravet til næstekærlighed og tilgivelse i en større sammenhæng, idet han siger:

"For at nå til fuldkommenhed må man nå til den enhed, som er højere end visdommen. Man må finde det guddommelige væsen, som er højere end sjælen og højere end visdommen. Og dette væsen lever i os alle. Gud er i hvert menneskes indre, men kun få formår at finde ham. Menneskets viden er forfængelighed, og hans gode handlinger er selvbedrag, hvis han ikke kan henføre dem til Gud. Gud elsker den rene og ydmyge af hjertet, og han behøver ikke andet. I skal altså ikke bare gøre det gode, men være gode".

5.36.

Dette lyder faktisk som den rene kristendom og kosmologi i skøn forening, og det kan derfor virke forvirrende og selvmodsigende, at samme Krishna også kan træffes i situationer, hvor han opfordrer til kamp og krigerisk adfærd. Dette er nemlig tilfældet. I det berømte brahminske læredigt "Bhagavadgita" opfordrer Krishna strengt sin discipel Arjuna, der er kongesøn og hærfører og netop skal give ordre til påbegyndelse af et stort slag, til at gøre sin pligt. -Ved at betragte de to hære, hvor medlemmer af de samme slægter og familier vil komme til at kæmpe mod hinanden, gribes Arjuna nemlig af medfølelse og samvittighedsnag og er mest tilbøjelig til at fratræde sin post som hærfører og forlade slagmarken. Og i sin kvide anråber han sin ven Krishna om råd og vejledning. Og Krishna opfordrer ham altså uforbeholdent til at kæmpe, idet han bl.a. siger:

"Denne sjæl er evigt udræbelig i enhver legeme, Arjuna; derfor bør du ikke sørge over noget væsen. Og du bør heller ikke vakle, når du ser hen til din pligt; thi der findes intet bedre for en kriger end en retfærdig kamp. Lykkelige er de krigere, Arjuna, der opnår en sådan kamp, der byder sig af sig selv og er som en åbnet port til himlen. Men hvis du ikke vil kæmpe denne retfærdige kamp, så vil du pådrage dig skyld og miste ære og berømmelse. Alle væsener vil fortælle om din evige vanære; og for den, der har været æret, er vanære værre end døden" (bog nr.11, vers 30-34).

5.37.

Med henvisning til de tidligere citerede lyse træk af Krishnas lære tror jeg ikke man inden for hele verdenslitteraturen, kunst-og kulturhistorien finder noget klarere eksempel på en kompromispræget forening af magtbegrebet og den lyse verdensmorals hovedprincipper end netop den, Krishnas lære som helhed repræsenterer og man kan med fuld ret spørge, hvordan noget sådant er muligt?

For at forstå dette er det nødvendigt først at se lidt på, hvad der dybest set ligger i udtrykket verdensgenløsning. Hvordan skal dette genløsning egentlig forstås?

-Ja, netop dette belyser Krishnas mission på glimrende vis, idet den på én og samme tid betød en genrejsning, fornyelse og videreføring af den morallære, Rama tidligere havde forkyndt. Denne lære havde i lang tid haft enorm indflydelse, takket være sin store inspirationskraft og ligeledes takket være den inspirationskraft, der udgik fra Ramas egen person, mens han levede. Båret heraf voksede en lang række institutioner og traditioner frem og knyttede til sig stærke personligheder, der hver på deres måde bidrog til, at Ramas værk virkeligt kom til at fungere som et moralsk løft og dermed som en vis udfrielse eller forløsning fra mørket. Men alt har sin tid, således også moralske inspirationsimpulser, og langsomt falder en stor del af menneskene mere eller mindre tilbage til "de gamle guder" -dvs. til dyrkelsen af den mørke verdensmoral -således at en genløsning (underforstået: genudfrielse) fra mørket bliver aktuel. Og det var netop en sådan situation, der herskede, da Krishna fremstod. Den kamp, Arjuna i læredigtet Bhagavadgita opfordres til at indlede, er nemlig ikke blot en tronstrid, men et vældigt moralopgør, nemlig mellem tilhængere af Ramas lære på den ene side (kaldet Pandavaerne eller sønnerne) og på den anden side tilhængerne af den rene tyranniske magtudøvelse -de såkaldte Kuravaer eller månesønner. Og da Kuravaerne -altså den mørke verdensmorals repræsentanter -gennem deres hensynsløse magtpolitiske fremfærd efterhånden helt havde erobret magten på bekostning af Pandavaernes indflydelse, gaves der på kortere sigt kun ét middel til at vende billedet, nemlig en frihedskamp, der lig en hurtig operation kunne genskabe Pandavaernes position og dermed reetablere den lyse verdensmoral i den form, Rama havde givet den. Og det er netop i dette lys, man må se disse ord af Krishna til Arjuna i læredigtet Bhagavadgita: "Og du bør ikke vakle, når du ser hen til din pligt; thi der findes intet bedre for en kriger end en retfærdig kamp" (11,33).

Valget stod mellem to onder: enten at afstå fra kamp og drab og lade det onde herske i verden, eller at bekæmpe det onde med magt, således at det gode kunne komme til udfoldelse. Dette ville ganske vist koste nogle menneskeliv i første omgang, men det ville på længere sigt spare endnu flere og dertil betyde endnu et moralsk løft for menneskeheden på dens vej mod lyset. Og set på baggrund af menneskets udødelighed på den ene side, og spørgsmålet om Guds vilje med menneskeheden i dens tilknytning til udviklingsprincippet på den anden side, var der for Krishna ikke nogen tvivl om valget. Det onde måtte nedkæmpes trods de øjeblikkelige menneskelige omkostninger, således at lyset og dermed næstekærligheden kunne få livsbetingelser i verden. På dette trin af menneskeheden moralske udvikling gaves der simpelt hen ikke andre muligheder, hvilket måske allerklarest fremgår af det faktum, at det på den tid og i det samfund ikke blev betragtet som nogen synd eller overtrædelse af livslovene at dræbe et andet menneske, hvis blot det skete i kamp, og den anden var kriger! At kæmpe, at dræbe og blive dræbt var tværtimod det, livet var til for for et medlem af krigerkassen. Det var simpelt hen det, der var hans bestilling og gav ham eksistensberettigelse og dermed også det, der gav livet mening; og hvad der var mindst lige så vigtigt: det var vejen til ære og berømmelse.

5.38.

Det indses sikkert, at Krishna formidlede sin genløsning af lyset i allerhøjeste overensstemmelse med tidens forhold og moralske værdibegreber. På den anden side kan man heller ikke være blind for, at de skrupler og samvittighedskvaler, der fik Arjuna til at tøve, var tegn på, at der i fremtiden ville

trænges til endnu en indsats fra verdensgenløsningsprincippet side, nemlig en indsats, gennem hvilken den mørke og den lyse verdensmorals principper definitivt og endegyldigt blev adskilt fra hinanden, således at konflikter af den i Bhagavadgita skildrede art for Arjunas vedkommende på forhånd udelukkede. Menneskeheden skal imidlertid vente helt frem til det tidspunkt, vi i dag kalder år nul, før tiden er moden til, at den skikkelse kan fremstå, som har tilstrækkeligt kosmisk og moralsk format til at magte denne opgave på globalt plan. Der tænkes naturligvis på kristendommens grundlægger, Jesus Kristus, og vi skal i den følgende lektion se lidt på de forhold i menneskeheden, der gjorde denne manifestation af verdensgenløsningsprincippet mulig.

Spørgsmål til lektion 83

1. Hvilken kosmisk enkeltfaktor spiller rolle som urgrundlag for det jordiske menneskes undervisning i forskellen på godt og ondt?
2. Hvordan kan menneskets evne til at leve bevidst "i tiden" komme til at virke som en lidelsesforstærkende faktor?
3. Hvordan kan lidelserne bidrage til at fremme menneskets modtagelighed for den lyse verdensmorals normer og principper?
4. a) Hvad forstår Martinus ved "lyse verdensgenløserer"; b) nævn et par typiske eksempler på sådanne lyse verdensgenløserer.
5. Hvad er det endelige sigte med de lyse verdensgenløsningsaktioner?
6. a) Kan den enkelte verdensgenløsningsaktion (lys som mørk) betragtes som et mere eller mindre spontant og tilfældigt fænomen eller b) må den tværtimod anses for et resultat af velovervejet planlægning?
7. Hvor lang tid afsætter Martinus til det endelige udfald af den igangværende magtkamp mellem den mørke og den lyse verdensmoral i menneskehedens livssfære. Eller for at stille spørgsmålet på en lidt anden måde: inden for hvilken tidsramme har vi lov til at vente en fuldstændig konsolidering af den lyse verdensmoral på bekostning af den mørke?
8. Hvad forstås ved begrebet "den moralske progression"?
9. Hvori bestod kosmisk set verdensgenløseren Rama's mission?
10. Hvad var kosmisk set pointen i verdensgenløseren Krishna's mission?
11. Hvad røber (set under en kosmisk synsvinkel) samtalen mellem Krishna og Arjuna umiddelbart før slaget mellem Pandavaerne og Kuravaerne?

Løsningen til lektion 82's opgavetillæg

1. Den egenskab, at mennesket til forskel fra dyret er dagsbevidst i sin egen eksistens som individ i verden (stk. 5-15).
2. Mødestedet i dyreriget mellem indviklings- og udviklingsbuen (stk. 5-15).
3. De personlige lidelsesoplevelser fra liv til liv (stk. 5-15).

4. Nej, tværtimod; dette vil blot være en måde at befæste den på (stk. 5-18).
5. Nej, tværtimod; den selv samme selvopholdelsesdrift, der ud fra traditionen har tilskyndet til deres frembringelse, bør i dag tilskynde til deres fuldstændige afskaffelse og tilintetgørelse (5-19).
6. Menneskets beskæftigelse med forestillinger om "noget guddommeligt"« (stk. 5-22).
7. Ja (stk. 5-23).
8. a) Det levende væsens spontane religiøse tendens samt den hermed forbundne spontane tilbøjelighed til at antage eksistensen af noget guddommeligt i tilværelsen; b) det levende væsens fortidige tilknytning til Guds primære bevidsthed (stk. 5-24).
9. Ja, men i en ureflekteret og dermed uerkendt form (stk. 5-24).
10. Organiseret religiøs dyrkelse af magtidealet -altså gudskyndelse udformet som magtdyrkelse (stk. 5-26, 27).
11. Alle former for udfoldelse af såvel gejstlig som verdslig magt, herlighed, stråleglans og autoritet med henblik på appel til det religiøse instinkt i samfundet (stk. 5-26).
12. Religioner, der hviler på dyrkelse af den mørke verdensmorals principper -i første række magtidealet (stk. 5-27).
13. Personer, der med baggrund i eget eksempel idealiserer og organiserer dyrkelsen af den mørke verdensmorals principper (stk. 5-27).
14. Ja, de kan betragtes som "vejvisere" og opdragere under udviklingsforløbet (stk. 5-28).
15. 1) De mørke verdensgenløbere sikrer en maksimal opfyldelse af det, væsenet i salighedsriget efterhånden brændende længes efter at opleve og virkeliggøre i praksis. 2) De garanterer en maksimal udfoldelse og dermed oplevelse af den mørke verdensmorals normer under forløbet af udviklingsbuen, hvilket vil sige det samme som den totale eksponering af de enkelte udviklingstrin. 3) De sikrer på længere sigt opståen af interesse og modtagelighed for den lyse verdensmorals principper og dyder (stk. 5-28).

PRJ